

2023

NORSK ROMSENTER

ÅRSRAPPORT

INNHold

1	LEDERS BERETNING	4
2	ÅRETS AKTIVITETER OG RESULTATER	9
2.1	Mål og indikatorer	9
2.1.1	<i>Delmål 1 – Konkurransedyktig norsk romnæring i et internasjonalt marked</i>	9
2.1.2	<i>Delmål 2 – Romvirksomhet utnyttes for nyskaping og omstilling også utenfor romnæringen</i>	10
2.1.3	<i>Delmål 3 – Effektiv og sikker utnyttelse av rominfrastruktur i offentlig forvaltning</i>	12
2.1.4	<i>Delmål 4 – Riktig og relevant kunnskap om bruken av romvirksomhet</i>	14
2.2	Øvrige forhold	15
3	STYRING OG KONTROLL I VIRKSOMHETEN	18
3.1	Overordnet vurdering av styring og kontroll	18
3.2	Risikovurdering	18
3.3	Sikkerhet og beredskap	19
4	REGNSKAP PR. 31.12.2023	20

Nordlys over Vestrahorn. Foto: Ollie Taylor

Forsidebilde: Foto: Andøya Space.

1 LEDERS BERETNING

Romsektoren i Norge er i rask utvikling og får større synlighet. I 2023 så vi flere viktige markører som viser at vi nasjonalt tar aktivt grep for å tilfredsstille nasjonale behov, både industrielt, på tjenestesiden og politisk. Hurdalsplattformen tjener som en viktig referanse for innretning av aktiviteter og aktivitetsnivåer. Norsk Romsenter (NRS) har i tilfredsstillende grad oppnådd de mål som ble satt for året, og vi har vært proaktive i å skape fremdrift i utviklingen av Norge som en relevant romnasjon.

Etableringen av Arctic Surveillance Program (ASP) kom i stand etter dialog med de nasjonale brukerne, Forsvaret og Kystverket. ASP er nå etablert som et nasjonalt program under ledelse av NRS, der samtlige pågående mikrosatellittprogrammer omfattes. ASP er vedtatt som prioritert oppdrag for NRS i 2024.

Økt oppmerksomhet rundt viktigheten av rombaserte kapasiteter i arbeidet med klimaendringer, bærekraft og bistand ble understreket med gjennomføringen av GLOC2023, *Global Space Conference on Climate Change*, i Oslo i mai. Bred internasjonal deltakelse fra mer enn 40 land og åpning av konferansen av daværende klima- og miljøvernminister Espen Barth Eide var en viktig markering av Norges tilnærming til disse utfordringene. Annonseringen av Blue Justice Ocean Surveillance Program av fiskeriministeren i oktober er også en anerkjennelse av bruk av norsk rominfrastruktur i bekjempelsen av ulovlig fiske. NRS deltok på COP28 i Dubai, der det for første gang var etablert en egen spacepaviljong.

Det er god fart i omsetningen av ESA-bevilgninger til industrikontrakter etter ministerrådskonferansen CM22. Vi deltar målrettet innenfor de forskjellige programområdene, og industrireturen har gjennom året bedret seg til det beste nivået på ti år. ESAs posisjon utfordres imidlertid av EUs vilje til strategisk autonomi og av at stadig flere land etablerer nasjonale programmer og bilaterale aktiviteter av betydning. Norges disposisjoner i ESA må fremover balanseres opp mot deltakelsen i EUs romaktiviteter og utvikling av våre nasjonale programmer. Forberedelser til ESA ministerrådskonferanse i 2025 ble iverksatt mot slutten av året, og et satsingsforslag som dekker CM25 vil slutføres i fjerde kvartal i 2024.

Tjenesteutvikling basert på Copernicus- og Galileo-data fortsetter og stimuleres av eksplisitte nasjonale behov innenfor tjenesteområder der anvendelse av romkapasiteter spiller en viktig eller avgjørende rolle. Løpende dialog med både EUSPA og EU-kommisjonen er viktig for å vedlikeholde norske posisjoner, og å berede grunnen for utvidet norsk deltakelse i EUs romprogram i neste programperiode, 2028-2034. Arbeidet med å forberede norsk deltakelse er iverksatt.

Gjennom ferdigstilling av NRSs virksomhetsstrategi og etablering av spesifikke tverrgående arbeidsgrupper for EU, næringsutvikling og klima- og bistandsarbeid, søker NRS å styrke den faglige kompetansen og gjennomføringsevnen innen særlig prioriterte områder.

Industrielt var Space Norways kjøp av Telenor Satellite og åpningen av Andøya Spaceport viktige hendelser, og viser utviklingen av en dynamisk nasjonal romsektor. Kommersialisering av romnæringen fremover er vurdert som svært viktig, og Norges spesielle behov og fortrinn innen romsektoren understrekes.

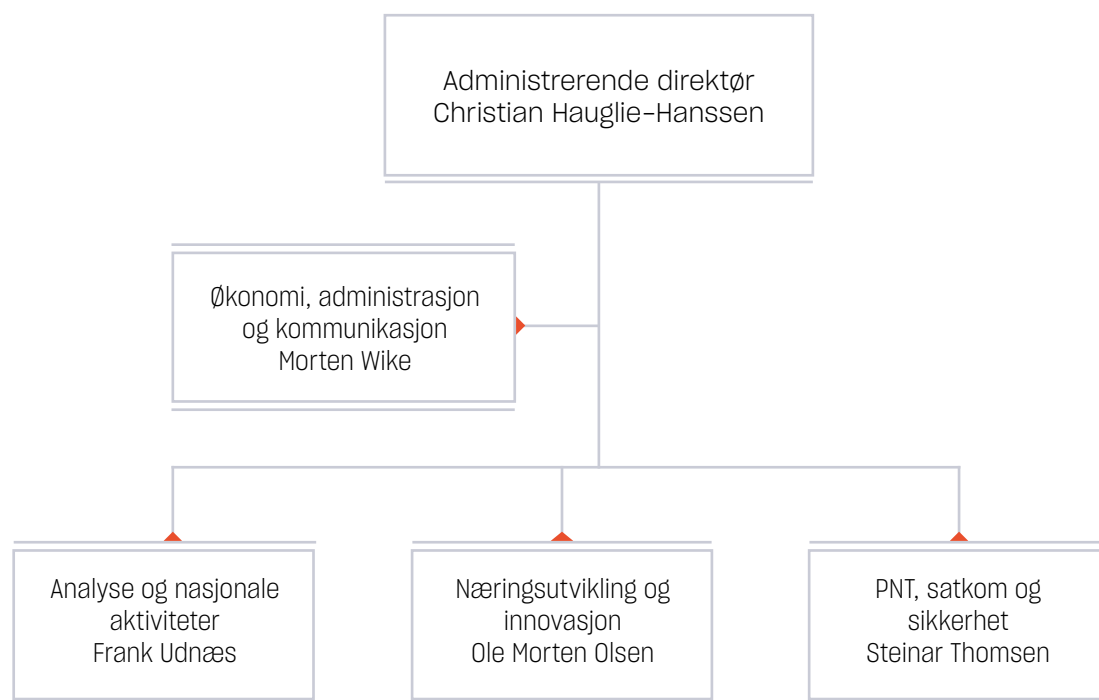
Den sikkerhetspolitiske situasjonen er i skrivende stund fortsatt preget av krigen i Ukraina, og det legges tydelige føringer både innenfor EU og nasjonalt på hvordan fremtidige romprogrammer og tjenester skal organiseres og sikres. Tverrsektoriell nasjonal samhandling vurderes som svært viktig for å sikre norske posisjoner og tilgang på gode rombaserte tjenester fremover. Den politiske oppmerksomheten rundt romsektoren er økende, og dette er veldig gledelig. Involvering av politisk ledelse blir også stadig viktigere i internasjonale relasjoner i romdomenet, og i videreutvikling av sikre og robuste tjenester og en dynamisk, lønnsom og eksportrettet romnæring.

15. mars 2024

Christian Hauglie-Hanssen

Introduksjon til virksomheten og hovedtall

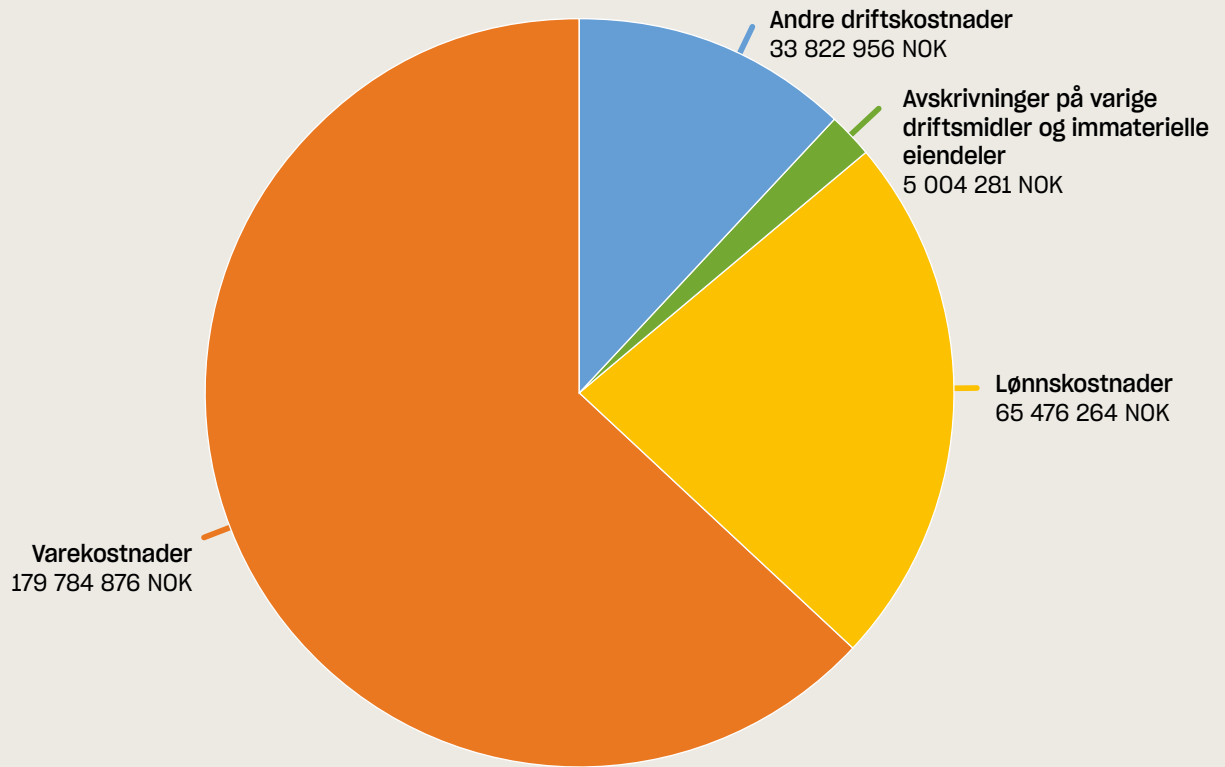
HOVEDTALL FOR VIRKSOMHETEN

	31.12.2023	31.12.2022
Antall ansatte	50	50
<i>Elementer fra driftsregnskap (tall i mill. kroner)</i>		
Inntekt, driftsbevilgning fra Nærings- og fiskeridepartementet (NFD)	94,2	92,5
Salgs- og leieinntekter	182,5	152,4
Lønn og sosiale kostnader	65,5	61,4
Varekostnader	179,8	152,8
Driftskostnader	283,4	242
Avskrivninger	5,0	1,1
Driftsresultat	-4,6	1,9

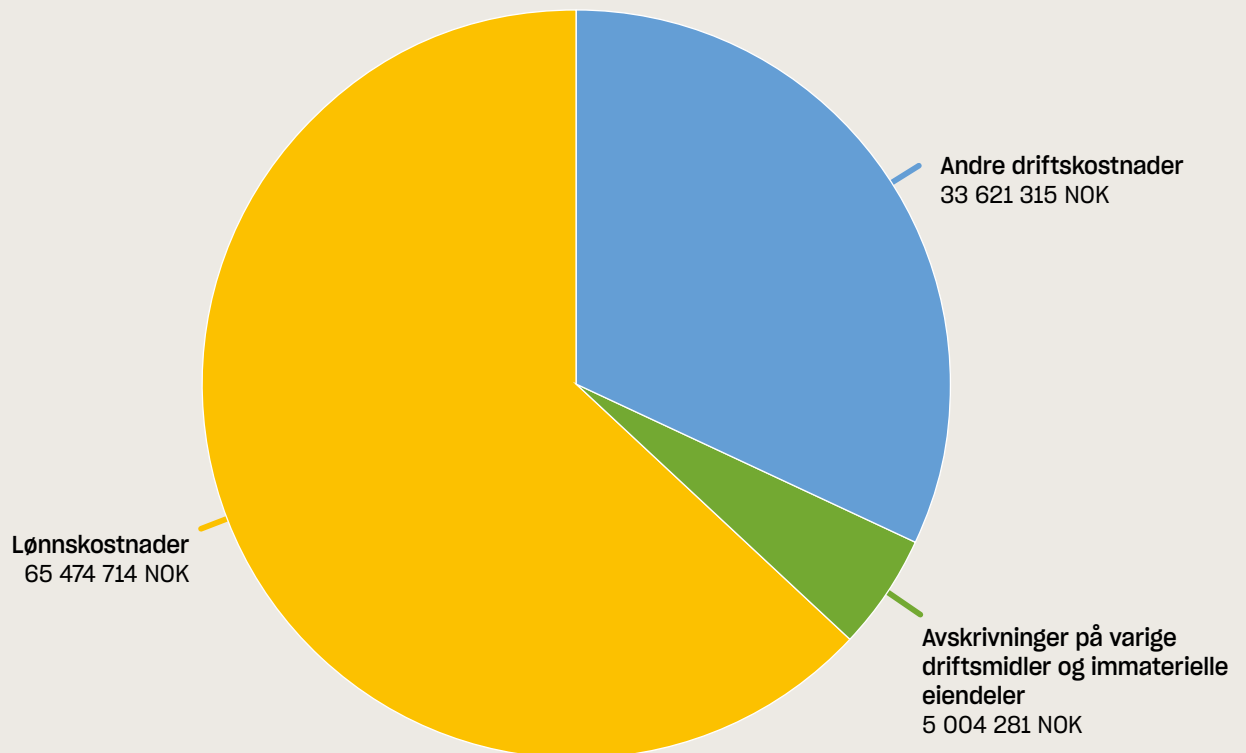
TILSKUDD

	2023	2022
Tilskudd, kontingent i ESA	251,5	217,2
Tilskudd, internasjonal romvirksomhet	611,8	517,3
Tilskudd, nasjonale følgemidler	23,3	22,8
Tilskudd, EUs romprogrammer	877,3	510
Tilskudd, nasjonal infrastruktur og tekniske aktiviteter	129,7	81,7

Regnskap pr. 31.12.23

Driftsregnskap pr. 31.12.23

2 ÅRETS AKTIVITETER OG RESULTATER

2.1 MÅL OG INDIKATORER

Hovedmålet for NRS er: Viktige samfunnsutfordringer løses effektivt ved bruk av romvirksomhet. Når det gjelder den overordnede vurderingen av måloppnåelse viser vi til leders beretning.

I tabellen under har vi ved hjelp av fargesetting indikert status for de ulike målene. Fargesettingen vurderes ut ifra følgende kriterier:

- **Grønn** - planlagte aktiviteter er iverksatt og følger fremdriftsplan. Det kan dokumenteres at målsettinger oppnås eller at forventede resultater oppnås innen rimelig tid.
- **Gul** - fremdrift på beskrevne aktiviteter, men det er forsinkelser eller avvik ut over det man burde regne med. Det er iverksatt tiltak for å forbedre måloppnåelse.
- **Rød** - Aktiviteter følger ikke forventet fremdrift, og det er vesentlige hindringer for måloppnåelse.

Ytterligere beskrivelser følger i avsnittene under.

		2023	2022
Hovedmål	Viktige samfunnsutfordringer løses effektivt ved bruk av rommet	●	●
Delmål 1	Konkurransedyktig norsk romnæring i et internasjonalt marked	●	●
Delmål 2	Romvirksomhet utnyttes for nyskaping og omstilling også utenfor romnæringen	●	●
Delmål 3	Effektiv og sikker utnyttelse av rominfrastruktur i offentlig forvaltning	●	●
Delmål 4	Riktig og relevant kunnskap om bruken av romvirksomhet	●	●

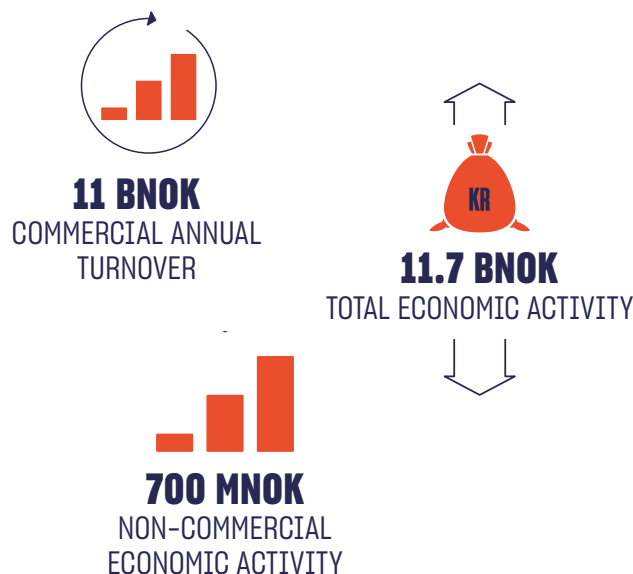
● Oppfylt ● Delvis oppfylt ● Ikke oppfylt

2.1.1 DELMÅL 1 – KONKURRANSEDYKTIG NORSK ROMNÆRING I ET INTERNASJONALT MARKED

Norsk industri har en solid posisjon innenfor nedlesingstjenester og delsystemer til satellitter og raketter. Den gode utviklingen i ESA industriretur fortsatte gjennom 2023 og ligger nå på det høyeste nivået på ti år. Tiltak for å forbedre geo-returen i samarbeid med ESA har gitt ønsket virkning. Vi har fortsatt god uttelling på kontrakter i EU-delen av Copernicus-programmet, men bekymring knyttet til at enkelte programmer i EU vurderes som sensitive og at norsk industri derfor holdes utenfor disse.

Den norske romnæringen er etablert i det internasjonale markedet. Norge er ledende på nedlesing av data fra polare satellitter og eksportandelen er høy. Et økende antall nye aktører og høy innovasjonsevne generelt blant aktørene bidrar til en positiv trend. Den store nyheten i 2023 var at Space Norway kjøpte opp Telenor Satellite. Space Norway vil med dette bli en betydelig satellittoperatør i europeisk målestokk.

Økt vertikal integrering blant hovedkontraktørene i Europa og hardere konkurranse om ESA- og EU-oppdrag er utfordrende. Norge har samlet fortsatt en underretur i ESAs programmer, men returfaktoren er forbedret også i 2023. I enkelte programområder er returen nå over 1. Flere tiltak er videreført fra tidligere år i samarbeid med ESA (med basis i fair-retur prinsippet), som har økt kontraktstilfanget for norske aktører. Den overordnede geo-returen i ESA-programmene har ved utgangen av 2023 nådd det høyeste nivået på ti år.

Den totale økonomiske aktiviteten til den norske romsektoren er, i en studie NRS har fått gjort i 2023, estimert til i alt 11,7 milliarder kroner årlig. Av dette er 11 milliarder romrelatert omsetning blant kommersielle aktører og 700 millioner kan knyttes til romrelaterte budsjetter blant universiteter, institutter og etater.

Ringvirkningsfaktoren for 2023 er beregnet til 3,6. Dette er en nedgang fra 3,7 i 2022. Det er flere faktorer som bidrar til dette, blant annet at aktører har pågående tunge utviklingsløp som ennå ikke har gitt utslag i ringvirkningsfaktoren.

I 2021 startet en ny programperiode i EUs romprogrammer (2021–2027). Samlet kontraktsbeløp tildelt norske aktører i den nye programperioden er 44,2 mill. euro¹ i Copernicus og 48,5 mill. euro i Galileo. Siden 2012 har norske aktører blitt tildelt kontrakter for totalt 144,2 mill. euro² i Copernicus og 125,9 mill. euro i Galileo. I GOVSATCOM og SSA er det foreløpig ikke tegnet kontrakter og Norge er fortsatt utelukket fra å by på visse underkomponenter.

Samlet kontraktsbeløp for norske aktører i rom delen av Horisont 2020 og Horisont Europa i perioden 2013–2023 utgjorde 21,8 mill. euro, hvorav 6,8 mill. euro er blitt tildelt under det nye Horisont Europa-programmet.

Kontraktsporteføljen er fortsatt dominert av bakke-stasjonstjenester levert av KSAT, delsystemer til satellitter levert av Kongsberg Gruppen og tjenesteutvikling levert av instituttsektoren.

Norsk industri har fortsatt utfordringer knyttet til deltakelse i anbudsprosesser i noen EU-programmer. Stadig flere områder er definert som sikkerhetssensitive, og det kreves særskilt godkjenning for at norske aktører kan delta. Dette er blitt aktualisert på nytt i forbindelse med Secure Connectivity/ IRIS²-programmet. NRS arbeider tett med EU-delegasjonen for å løse dette.

Delmål 1 – indikatorer	31.12.2023	31.12.2022
Returkoeffisient obligatoriske programmer	0,91	0,86
Returkoeffisient frivillige programmer	0,98	0,96
Ringvirkningsfaktor	3,6	3,7

1 Tall per 30.06. Tall foreligger ultimo mars eller i april og vil være med i den versjonen av årsrapporten som publiseres
2 Tall per 30.06

2.1.2 DELMÅL 2 – ROMVIRKSOMHET UTNYTTES FOR NYSKAPING OG OMSTILLING OGSÅ UTENFOR ROMNÆRINGEN

I 2023 fikk vi for første gang en norsk SMB som vinner av et EU-oppdrag for leveranse av et avansert instrument til Galileo. Andøya Spaceport ble åpnet av HKH Kronprins Haakon i november 2023. Første oppskyting forventes i løpet av 2024. Norske romprosjekter bidrar til nyskaping og omstilling både i og utenfor romsektoren. Flere norske aktører viser vilje og evne til å ta nye roller og utvikle sin portefølje av teknologi, produkter og tjenester.

I løpet av 2023 er det tildelt 374 mill. kroner³ i ESA-kontrakter og 24 mill. kroner i nasjonale følgemidler. I tildelingen av følgemidler for 2023 ble mere enn halvparten av midlene tildelt SMB-er.

Flere SMB-er har hatt fin utvikling siste året. Digifarm AS har blitt kåret til en av European Space Agency's Rising Stars og EIDEL AS (tidligere Eidsvoll Electronic AS) har for tredje året på rad blitt kåret til Gaselle-bedrift av Dagens Næringsliv.

Under følger noen eksempler på nye norske romprosjekters bidrag til innovasjon og nyskaping i og utenfor romsektoren:

- Integrated Detector Electronics AS (IDEAS) har vunnet en kontrakt med EU for å levere flere strålingsdetektorer til andre generasjons Galileo satellitter. Data fra instrumentet kan føre til mer kosteffektive satellitter i framtiden og øker kunnskapen om strålingsforhold i satellittbanene.
- AOS prosjektet er en stor satsing med ringvirkninger for nasjonal industriutvikling. Kongsberg Gruppen og SMBen EIDEL er sentrale i gjennomføringen av prosjektet. Målet med prosjektet er å utvikle norsk systemkompetanse og egenevne for integrering av satellitter. Data fra prosjektet vil bidra til bedre situasjonsforståelse i norske havområder.
- EIDEL og UiO har samarbeidet om et romværinstrument som ble vellykket montert på den internasjonale romstasjonen ISS. Romværinstrumentet er utviklet av UiO og industrialisert av EIDEL gjennom en egen avtale. Instrumentet har også blitt levert til UAEs måneprogram, og er videre aktuelt for andre romværprosjekter i ESA. Prosjektet er et utmerket eksempel på industrialisering av kunnskap fra norsk romforskning.
- Et pilotprosjekt for A-krimcenteret Vestland har brukt satellittdata fra Copernicus-satellittene for avdekking av arbeidslivskriminalitet i bygg- og anleggsbransjen.

3 Tall per 30.09

Bildet er av stjerneformasjonen NGC 604 som befinner seg 2.73 millioner lysår fra jorda.
Foto: NASA, ESA, CSA, STScI.

Vi ser en positiv utvikling hvor nasjonale følgemidler, ESA- og EU-kontrakter, og bruk av satellittdata i økende grad bidrar til omstilling og nyskaping både i og utenfor romsektoren. Norge har gjort og gjør det bra i EUs Copernicus-program. I 2023 ble andre oppdatering av «Copernicus European Ground Motion Service (EGMS)» lansert basert på norsk kompetanse og teknologi fra InSAR Norge. I 2023 har også arbeidet med å utvide InSAR Norge til å dekke Svalbard startet. Kommersielt er Norge syvende største nasjon i EUs Copernicus-program og KSAT har fortsatt en sentral rolle gjennom nedlesing av Copernicus-data på Svalbard.

Kvalitative vurderinger viser at både deltakelse i ESA-programmene, nasjonale følgemidler og post-74 midler bidrar til utvikling av teknologi og tjenester som på sikt bidrar til å nå flere av FNs bærekraftsmål, samt omstilling og nyskaping i andre sektorer. Et godt eksempel er NVE som aktiverte Copernicus krisehåndteringstjeneste (CEMS) under og etter ekstremværet «Hans» for å få oversikt over situasjonen og begrense skadene. Tjenestene NVE har utviklet med post 74-midler bidrar i den akutte håndteringen av ekstremflom, men også til å redusere konsekvensene av framtidige flommer.

Delmål 2 – indikatorer	31.12.2023	31.12.2022
Kontraktsvolum for ESA-kontrakter og nasjonale følgemidler (MNOK)	642	698
Kontraktsvolum nasjonale følgemidler (MNOK)	24	22
Andel kontrakter til små og mellomstore bedrifter (%) av følgemidler post 72	55	48
Antall nye aktører med følgemiddel- eller ESA-kontrakter	5	12
Kontraktsvolum for nye aktører (MNOK)	16	16

Over 200 deltakere var samlet på Jammetesten 2023 for å teste posisjon-, navigasjon- og tidsteknologi på Andøya.
Foto: David Jensen.

2.1.3 DELMÅL 3 – EFFEKTIV OG SIKKER UTNYTTELSE AV ROMINFRASTRUKTUR I OFFENTLIG FORVALTNING

Det er en økende erkjennelse av avhengigheten av rombaserte tjenester i samfunnet. EU realiserer sine ambisjoner om strategisk autonomi med flere nye rominitiativer som også er av interesse for Norge. EUs innretning på sikkerhetsspørsmål medfører utfordringer for utvidet norsk deltakelse i EUs romrelaterte programmer.

Posisjonsbestemmelse, navigasjon og tidsbestemmelse

Bruk av rombaserte tjenester til posisjonsbestemmelse, navigasjon og tidsbestemmelse (PNT) er særdeles utbredt i samfunnet. De fleste signalene og tjenestene fra Galileo og EGNOS er fritt tilgjengelige, og mange av de nye anvendelsene krever ikke direkte involvering fra NRS for å bli tatt i bruk. Det er derfor ikke mulig å få et eksakt bilde av utviklingen i bruksomfanget nasjonalt. De siste to årene er det en vesentlig økning i antall landingsprosedyrer for helikopter i Norge, der EGNOS hjelper til med større regularitet, spesielt under forhold med redusert sikt.

EGNOS ytelsen er vesentlig forbedret i nord det siste året etter at en ny versjon av systemet ble satt i drift. Dette legger grunnlaget for at flere landinger fremover kan

gjennomføres med EGNOS. I parallell bygges det nå infrastruktur og systemer for neste generasjon EGNOS som skal settes i drift i løpet av få år, og som forventes å gi enda bedre tjenester i Norge.

I rapporteringsperioden har det også vært betydelig aktivitet i ferdigstillingen av en maritim EGNOS-tjeneste som forventes å bli lansert i 2024. Denne tjenesten kan benyttes for å bedre navigasjon og sjøsikkerhet i våre farvann. Det har vært undersøkt om krigen i Ukraina medfører flere forstyrrelser av tjenestene og signalene. Foreløpig konklusjon er at det er hyppige forekomster av forstyrrelser nord i Finnmark og høyt over bakken, men ellers liten påvirkning på bakkenivå eller på andre steder i Norge.

For å øke sikkerheten og sikre mer robuste systemer, inviteres det hvert år til jammetest på Andøya, der brukere og leverandører kan få testet hvordan systemene takler radiofrekvensforstyrrelser og narring. Andøya har særlig gunstig lokasjon med høye fjell som minimerer signalutbredelsen, samt lite flytrafikk å forstyrre. NRS har vært med på å finansiere og å legge til rette for dette arrangementet som nå er kjent og satt pris på lang utover landets grenser og som er med på å sette Norge på kartet innenfor dette området. Tiltaket er et viktig bidrag til økt samfunnssikkerhet.

Sentinel-3A tar oss med over Nordsjøen og viser en betydelig algeblomstring som dekker det meste av den sørlige delen. Foto: ESA

Jordobservasjon

Bruken av Copernicus-data øker i offentlig forvaltning, og flere langsiktige avtaler er signert. Nedenfor følger et utvalg viktige satsinger i 2023:

- Miljødirektoratet signerte nye avtaler om økt bruk av Copernicus-data for overvåking av vannkvalitet i store, norske innsjøer, og om forbedret naturkartlegging. Vannkvalitet var et aktuelt tema i 2023 som følge av flomsituasjonen på Østlandet sommeren 2023.
- Data fra Sentinel-1 benyttes for å avdekke arbeidskriminalitet sammen med A-krimsentret Vestland og Kartverket. Radardataene blir brukt for å detektere byggeaktivitet noe som gjør A-krimsentrets arbeid mer effektivt og tillater at man enklere kan planlegge inspeksjoner på bygningsplasser.
- Norge har manglet kart som skiller ut områder med vegetasjon innenfor bebygde områder. NIBIO har i 2023 startet publisering av et nasjonalt grønnstrukturkart basert på Copernicus-data.

Behovet for data fra Radarsat-2 avtalen er fortsatt av betydning. I fordelingen av 2023-kvoten er de statlige brukeretatene prioritert opp og FoU-aktørene ned, i samsvar med den nye finansieringsmodellen for Radarsat i statsbudsjettet. Av den totale årlige kvoten satellittdata som ble

inggått i starten av 2023 var forbruket 99 prosent på slutten av året. Forsvaret er fortsatt den klart største brukeren.

En viktig årsak til den store interessen for Radarsat-2 er at Copernicus-radarsatellitten Sentinel-1B sluttet å virke. Det er stor forventning til at etterfølgeren Sentinel-1C blir skutt opp i 2024, men på tross av et målrettet arbeid er det uklart om den vil være operativ i inngangen av 2025. Det er derfor svært viktig at Radarsat-2 avtalen blir forlenget ut 2025 slik at vi fortsatt har dekning i norske områder. Øvrige Sentinel-satellitter har fungert godt gjennom hele 2023.

Satellittkommunikasjon

EU-kommisjonen har siden 2021 arbeidet med et nytt romrelatert program kalt EU Secure Connectivity, som skal bygge på GOVSATCOM-komponenten i romprogrammet, men inneholder flere kommunikasjonstjenester og ny rominfrastruktur. Secure Connectivity programmets infrastruktur, som har fått navnet IRIS², begynner å ta form. Det er forventet at EU og ESA vil inngå kontrakt om leveranse av IRIS² systemet i løpet av våren 2024. Norsk industri er ikke direkte medlem av konsortiet som har blitt gitt navnet «Spacerise», men det forventes at norske firmaer får anledning til å tilby som underleverandører når IRIS² rom- og bakke-infrastrukturen skal konkretiseres

Bildet er fra et av panelene under GLOC23 hvor fremgang for klimamålinger ble diskutert. Foto: IAF / NRS / A. ROCHAS

videre. IRIS² brukes nå for øvrig oftere og oftere som en fellesbenevnelse for hele programmet.

Programmet ble formelt etablert i første kvartal 2023 og kort tid etter dette ble EU-kommisjonen informert om at Norge var klare for å starte forhandlinger om deltagelse. NRS arbeider tett med NFD, UD og andre departement med tanke på norsk deltagelse i både GOVSATCOM og IRIS² -programmet. Beklageligvis har ikke arbeidet med EU gått så raskt som ønsket, og oppstarten av formelle forhandlinger kan først komme i gang når EUs eget forhandlingsmandat er vedtatt.

2.1.4 DELMÅL 4 – RIKTIG OG RELEVANT KUNNSKAP OM BRUKEN AV ROMVIRKSOMHET

NRS har hatt markant økt synlighet i redaktørstyrte medier og startet et systematisk arbeid med sosiale medier. Den internasjonale rom- og klimakonferansen GLOC2023 i Oslo ga oppmerksomhet om viktigheten av satellittdata i klimaarbeidet. NRS lanserte nye nettsider i desember med vekt på organisasjonens identitet og tjenestetilbud for norske brukere, mens norske romsatsinger blir promotert for et internasjonalt publikum på engelsk.

Hovedsatsingen for NRS' kommunikasjonsaktiviteter var GLOC 2023, som ble arrangert i samarbeid med International Astronautical Federation (IAF) i Oslo. Konferansen samlet 540 deltagere fra myndigheter, beslutningstagere, romindustri, akademia og romsentre fra 43 land. Det sentrale temaet var hvordan romteknologi kan bli et enda viktigere verktøy i internasjonalt klimaarbeid. Daværende klima- og miljøminister Espen Barth Eide åpnet konferansen og delte norske klimaambisjoner og erfaringer fra Norway's International Climate and Forest Initiative (NIFCI). Et sentralt budskap fra konferansen er at det er vesentlig å gjøre data og tjenester fra rommet tilgjengelig for flere sluttbrukere.

Oppskytingen av NorSat-TD i påsken ble blant annet dekket i Dagsrevyinnslag. Da ESAs romteleskop Euclid og romsonden JUICE skulle skytes opp ble det plukket opp av norske medier, og norsk teknologi og forskningsmiljøer ble dekket.

Vi har publisert 51 saker på egne nettsider, de fleste om jordobservasjon/klima og teknologiutvikling, men også om vitenskap, romfart og karriere. Av disse ga Blue Justice-initiativet for å bekjempe internasjonal fiskerikriminalitet, bruk av satellittdata mot arbeidslivskriminalitet, kartlegging av norsk romøkonomi og åpningen av Andøya Spaceport

gode oppslag. Og som alltid i vinterhalvåret fører kraftig nordlys til mange henvendelser fra journalister.

NRS har tatt i bruk NTB kommunikasjon som kanal for å spre egne saker, og det ser ut til å være et godt grep. Det har vært en økning på 40 % i medieomtaler der NRS er kilde eller nevnt. Nett er den viktigste kanalen med 73 % av oppslagene, mens 17 % faller innenfor radio/TV og 10 % er i papiraviser. Om lag en femdel av oppslagene er i NRK, primært på nrk.no. Også forskning.no er blitt en solid spredningskanal for NRS-saker.

Søk på «romfart» der NRS ikke er nevnt, viser at NRK og TV2 lager selvstendige saker på internasjonale begivenheter som SpaceX og NASA-aktiviteter.

Drøye ti år etter at Romsenteret gjennomførte sin første store omlegging på web, ble nye romsenter.no lansert i desember. I løpet av disse årene har NRS og romvirksomheten nasjonalt og internasjonalt forandret seg betydelig. Det var derfor behov for å gi publikum en bedre tjeneste. Det var også behov for å bytte til en mer moderne teknologisk plattform. Vi mener at dagens nettsider gir et langt klarere inntrykk av NRSs identitet og virke, og at nettstedet har blitt tydeligere og enklere å finne frem i for brukerne.

Sosiale mediekkanaler er viktige for å spre riktig og relevant kunnskap om bruken av verdensrommet. NRS etablerte i 2023 en SoMe-strategi som har vist seg å gi resultater. Som en del av strategien har vi tallfestede KPI'er for engasjement, rekkevidde og antall følgere, som rapporteres månedlig for å sikre at vi når de overordnede målene som er satt for Norsk Romsenters digitale tilstedeværelse. I løpet av året har NRS publisert 300 SoMe-innlegg med en anslått rekkevidde på 148 000. LinkedIn er kanalen som når flest med 107 516 visninger av organisk innhold publisert. LinkedIn er også den plattformen med størst økning i antall følgere med 19% fra 2022. Instagram og Facebook har økt med henholdsvis 10% og 2%.

Delmål 4 – indikatorer	31.12.2023	31.12.2022
Oppslag i riks- og regionalmedia med NRS som kilde	939	690
Oppslag i riks- og regionalmedia om romvirksomhet (også der NRS ikke er kilde)	1133	1055

2.2 ØVRIGE FORHOLD

I det følgende vil vi rapportere på de forholdene som ikke er en del av målstrukturen til NRS, men som vi er pålagt å rapportere på.

Konsulentbruk

NRS har i 2023 hatt kostnader på 330 000 kroner for kjøp av kommunikasjonstjenester i form av bistand til skriving av nyhetsartikler for publisering på våre nettsider. Utover dette har vi kjøpt konsulent tjenester for 9,72 mill. kroner. De mest sentrale kjøpene i 2023 har vært bistand til planlegging og gjennomføring av konferansen GLOC2023, bistand til prosesskartlegging og evalueringer. Annet kjøp gjelder behov for faglig bistand på områder der NRS ikke har kompetanse og/eller kapasitet. Det jobbes for å begrense bruken av konsulenter og det forventes en nedgang i årene som kommer.

Lærlinger

NRS har vurdert muligheten for å ha lærlinger, men kommet til at virksomhetens egenart ikke gir rom for dette. Det er i styringsdialogen med departementet diskutert ulike muligheter, men ikke funnet noen hensiktsmessige løsninger. NRS har imidlertid en aspirantordning som innebærer at inntil to nyutdannede gis ett års engasjement for å arbeide med en konkret utredning. Hensikten er å få utført avgrensede oppgaver i tråd med Romsenterets behov, og å gi aspirantene innsikt i norsk og internasjonal romvirksomhet, slik at de er bedre rustet for en karriere innenfor romområdet. Flere av nåværende ansatte har startet som aspiranter, og noen aspiranter har også fått stillinger i ESA.

Desentralisert arbeid

NRS fikk i 2023 en søknad om desentralisert arbeid. Denne søknaden oppfylte ikke de krav/føringer vi oppfatter daværende Kommunal- og distriktsdepartementet stilte, og vi avslo derfor denne. Utover dette har det ikke vært søkt om eller blitt vurdert som aktuelt. Årsaken er at det ikke har vært fremmet ønske om dette, samt at vi har vurdert at det ikke vil være hensiktsmessig for organisasjonen å splitte opp det begrensede fagmiljøet Romsenteret har.

Grønn omstilling og bærekraft

NRS har i 2023 blitt sertifisert Miljøfyrtårn. I den forbindelse er det gjort et arbeid med å identifisere risiko, sette mål og iverksette tiltak for reduksjon i klimagassutslipp. Vi har utarbeidet egen innkjøpspolicy og reisepolicy, som begge krever at det gjøres miljømessige vurderinger før innkjøp og reisebestilling blir gjort. Ved innkjøp følger vi statens standardavtaler for å sikre at vi motvirker arbeidslivskriminalitet og sosial dumping.

NRS hadde i 2023 et estimert klimagassutslipp på totalt 128 tonn CO₂. Flyreiser bidrar til størst klimagassutslipp og utgjør 82,6 % av dette. Romvirksomheten foregår på en internasjonal arena, og en tidvis omfattende reisevirksomhet er nødvendig for å kunne oppfylle samfunnsoppdraget. Vi etterstreber en god balanse mellom reiser og digitale møter.

Collagen viser de ansatte ved Norsk Romsenter i 2023.
Foto: Stig Jarnes/Benjamin Aleksander Ward/Trude Eng

Likestilling og mangfold

NRS er opptatt av likelønn mellom kvinner og menn og har de senere årene vektlagt dette i de lokale lønnsforhandlingene, noe som har gitt resultater. Økningen i kvinneandel har vært

og er en målsetting for oss, og vi er i ansettelsesprosesser bevisst viktigheten av en jevn kjønnsfordeling. Ved nyansettelse oppfordres kvinner til å søke. Vi ser at det også i ledergruppen burde vært kvinner.

		Kjønnsbalanse			Kvinnens lønn i % av menns
		Menn %	Kvinner %	Totalt (N)	
Totalt i virksomheten	2023	62	38	53	87
	2022	64	36	50	87
Direktør	2023	100	-	1	-
	2022	100	-	1	-
Avdelingsdirektør	2023	100	-	4	-
	2022	100	-	4	-
Seniorrådgiver/fagdirektør	2023	62	38	42	97
	2022	62	38	39	95
Rådgiver	2023	50	50	10	103
	2022	50	50	6	93

	Antall ansatte	Deltid		Midlertidig ansettelse		Foreldre-permisjon		Sykefravær i prosent	
		M %	K %	M %	K %	M %	K %	M%	K%
2023	53	3	0	4	2	4	2	1,2	7,6
2022	50	0	0	4	2	2	2	1,2	2,5

Kommentarer til tabellen:

- En seniorrådgiver er nasjonal ekspert for Norge i EU-organisasjonen, med antatt varighet fire år. Vedkommende er tatt med i beregningen da hun lønnes av NRS.
- Seniorrådgiver og fagdirektør er slått sammen til en gruppe da alle er saksbehandlere med oppgaver på tilnærmet samme nivå.
- Midlertidig ansettelse er en aspirant, en vikar og et åremål, og andel er beregnet ut fra samlet antall ansatte i NRS.
- Foreldrepermisjon menn/kvinner er beregnet ut fra samlet antall ansatte i NRS.
- Sykefravær i prosent er legemeldt sykefravær.

HMS og arbeidsmiljø

Sykefraværet i NRS har tradisjonelt vært lavt. I 2023 hadde vi et totalt sykefravær på 4,4 % som er høyere enn tidligere år. Økningen skyldes to langtidssykemeldinger. På grunn av virksomhetens størrelse vil få sykemeldinger gjøre store utslag. Sykefravær er en del av den faste periodiske internrapporteringen. Er det behov for oppfølging vil dette bli identifisert, noe som spesielt gjelder eventuelt arbeidsrelatert fravær.

Samarbeidsutvalget (SU) behandler saker knyttet til hovedavtalen/-hovedtariffavtalen og arbeidsmiljø/HMS. SU har deltakelse fra ledelsen, tillitsvalgte og verneombud, og har hatt jevnlig møter gjennom året.

NRS sin aktivitet har ingen direkte påvirkning på det ytre miljøet.

3 STYRING OG KONTROLL I VIRKSOMHETEN

3.1 OVERORDNET VURDERING AV STYRING OG KONTROLL

Den overordnede vurderingen er at NRS i 2023 har hatt god styring og kontroll. Utfordringene knyttet til EUs romprogram er ikke løst, men målrettet og iherdig innsats har gitt progresjon.

Vi har i 2023 hatt noen langtidssykemeldinger som har fått konsekvenser for planlagte arbeider. Dette gjelder blant annet videreutviklingen av sentrale prosesser knyttet til ESA, post 72 og post 74, hvor vi er noe forsinket med den planlagte utviklingen. Vi vil allikevel klare å innføre tiltak som bedrer styring og kontroll, i tillegg til at vi vil hente ut effektiviseringsgevinster.

På slutten av året startet vi arbeidet med anskaffelse av et integrert saks- og arkivsystem. Når dette systemet kommer på plass vil vi kunne effektivisere saksbehandlingen, sikre bedre sporbarhet og få bedre etterlevelse av kravene om journalføring og arkivering. Målet er at systemet i løpet av 2024 skal være implementert og i full drift.

Romsenteret ferdigstilte i første halvår en virksomhetsstrategi for perioden 2023-2025. Strategien gir overordnede føringer og retning for arbeidet som gjøres og legges til grunn for prioriteringer i beslutninger. Det er iverksatt flere tiltak for å bidra til at strategien er godt forankret i virksomheten.

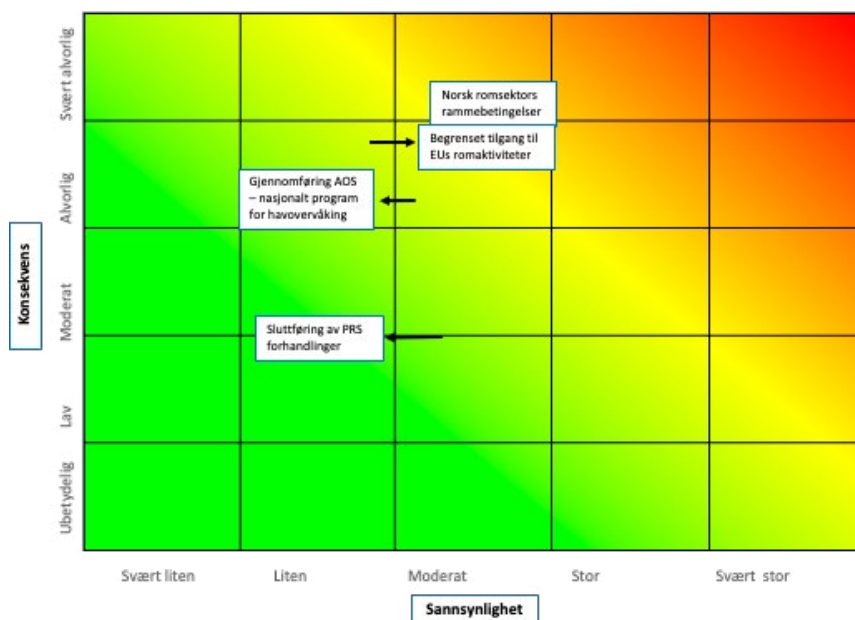
Styrkingen av kapasiteten innenfor HR-området har gjennom høsten gitt konkrete resultater som flere medarbeidere har gitt positive tilbakemeldinger på. Bedre systematikk i behovsanalyser ved rekruttering og gjennomføring av

strukturerte sluttsamtaler er eksempler på gjennomførte forbedringstiltak. Systematisk utvikling av HR-området er en viktig forutsetning for å understøtte virksomhetsstrategien og dette arbeidet er en prioritert oppgave for administrasjonen i 2024.

Arbeidet med oppfølgingen av medarbeiderundersøkelsen kom godt i gang andre halvår i 2023. Administrasjonen fikk en anbefaling fra en arbeidsgruppe som ble satt ned, og har med utgangspunkt i anbefalingen etablert en plan for oppfølging som følger tre hovedområder; internkommunikasjon, samhandling og kompetanse. Det er løpende rapportering på fremdriften i Samarbeidsutvalget og de tillitsvalgte har så langt gitt uttrykk for at de er fornøyde med det arbeidet som gjøres.

3.2 RISIKOVURDERING

Risikomatrixen under viser de fire vesentligste risikoene som vi mener vil kunne påvirke måloppnåelsen fremover. De identifiserte risikoene ligger på, eller noe under, grensen til det som kan aksepteres, men det er identifisert tiltak for å redusere sannsynlighet og/eller konsekvens der NRS har mulighet til å påvirke. Siden forrige rapportering på risiko (halvårsrapport 2023) er risikoen «Vedvarende lav industriretur» tatt ut. For risikoer som også ble rapportert i halvårsrapporten for 2023 er endringer indikert med en pil. Endringene i risiko er følgende; «Begrenset tilgang til EUs romaktiviteter» har fått økt sannsynlighet og/eller konsekvens der NRS har mulighet til å påvirke. Siden forrige rapportering på risiko (halvårsrapport 2023) er risikoen «Vedvarende lav industriretur» tatt ut. For risikoer som også ble rapportert i halvårsrapporten for 2023 er endringer indikert med en pil. Endringene i risiko er følgende; «Begrenset tilgang til EUs romaktiviteter» har fått økt sannsynlighet, «Gjennomføring AOS - nasjonalt program for havovervåking» har fått redusert sannsynlighet og «Slutføring av PRS forhandlinger» har fått redusert sannsynlighet.

Risiko 1 - Norsk romsektors rammebetingelser

For at norsk romindustri skal være konkurransedyktig og ha mulighet til å utvikle seg må den ha stabile og forutsigbare rammer, og være sikret finansiering av sine utviklingsaktiviteter. Den er også avhengig av at Norge er en stabil og forutsigbar partner i de europeiske romprogrammene, der utviklingsprosjektene typisk går over 10–20 år. Prosessen med nytt satsingsforslag ved hver ny programperiode skaper usikkerhet rundt norsk deltakelse i de europeiske romprogrammene, og er skadelig for norsk industris konkurranseposisjon. Dette gjør det vanskelig for norsk industri å satse langsiktig innenfor sektoren. Norsk romsektor har en utfordrende konkurransesituasjon på grunn av kostnadsnivået i Norge og et lite hjemmemarked. ESA og EUs romprogrammer er derfor viktig fordi de gir mulighet til strategiske kontrakter og partnerskap med romindustrien i andre europeiske land og fungerer som et "utvidet hjemmemarked" for norske aktører.

Risikoreduserende tiltak:

Dialog med besluttsende myndighet for å sikre større forutsigbarhet for langsiktig norsk deltakelse i de europeiske romprogrammene, og arbeid for å synliggjøre nytten av romvirksomheten. Løpende dialog med ESA og EU-kommisjonen for å redusere konsekvensene for norsk industri ved hver ny programperiode.

Risiko 2 - Begrenset tilgang til EUs romaktiviteter

Risiko for at de relevante forordningene tolkes av EU på en måte som er ugunstig for Norges muligheter for industriell deltagelse, nødvendig innsyn og mulighet til å påvirke videre utvikling og drift.

Risikoreduserende tiltak:

Løpende dialog med EU-kommisjonen og sentrale EU-medlemsland om Norges interesser og relevans videreføres og løftes til høyere nivå, inkludert politisk.

Risiko 3 - Slutføring av PRS forhandlinger (Public Regulated Service)

Norge får ikke tilgang til mer robuste PNT-tjenester og mister industrielle muligheter.

Risikoreduserende tiltak:

Bilateral dialog med EU-kommisjonen og sentrale EU-medlemsland for å sikre en rask signering og ratifisering på EU-siden. Tettere samordning med Forsvaret i dialogen med relevante EU-medlemsland.

Risiko 4 - Gjennomføring av Arctic Ocean Surveillance (AOS) - nasjonalt program for havovervåking

Den største risikoen i AOS-satsningen er knyttet til industriens evne til å gjennomføre en for dem ny oppgave innenfor fastsatt tidsplan, budsjett og i henhold til tekniske spesifikasjoner. Det er første gang norsk industri skal gjøre en komplett systemintegrasjon av et satellittsystem. Oppstartfasen som har pågått i 2023 har vist at industrien har utfordringer med ressurser, men er motivert og kapabel for å gjennomføre sine oppgaver. AOS inngår nå i det langsiktige programmet Arctic Surveillance Program hvor brukerne deltar, og risikoen for at AOS ikke skal nå sine mål vurderes som mindre enn for ett år siden.

Risikoreduserende tiltak:

Bruke ESAs kompetanse og erfaring i bistand til industrien i deres utvikling av det satellittbaserte systemet for havovervåking, med blant annet det mål å senke risikoen for tekniske utfordringer, forsinkelser og overskridelse av budsjetter. Det kan bli aktuelt å justere omfanget på AOS noe.

3.3 SIKKERHET OG BEREDSKAP

I lys av krigen i Ukraina er NRS særlig oppmerksom på endringer i trusselbildet. Virksomhetens risikovurdering og forebyggende sikkerhetsarbeid tar utgangspunkt i trusselvurderinger fra EOS-tjenestene og rapporter fra andre myndigheter.

NRS utviser økt årvåkenhet ift. utviklingen i det digitale trusselbildet. For å opprettholde et forsvarlig sikkerhetsnivå legges graderte risikovurderinger til grunn for vårt systematiske arbeid med sikkerhet og beredskap. For å forebygge digitale hendelser er en døgnkontinuerlig overvåkings- og loggingstjeneste til Romsentrets ikt-infrastruktur under implementering. Det er gjennomført øvelser lokalt og i romsektoren innen beredskap. Planverket for beredskap og hendelseshåndtering blir løpende oppdatert for å avspille endringer i trusselbildet.

4 REGNSKAP PR. 31.12.2023

Ledelseskommentarer

NRS er et nettobudsjetert forvaltningsorgan med særskilte fullmakter som presenterer sitt regnskap basert på standard kontoplan og de statlige regnskapsstandardene (SRS). Riksrevisjonen er ekstern revisor for NRS.

Vi mener regnskapet gir et dekkende bilde av driften og virksomhetens finansielle stilling og er avlagt i henhold til reglement for og bestemmelser om økonomistyring i staten, rundskriv fra Finansdepartementet og krav fra overordnet departement. Driftsresultatet per 31.12.2023 viser et samlet underskudd på 4,6 mill. kroner.

Inntektene i resultatregnskapet utgjør i hovedsak driftsbevilgning fra NFD samt salgs- og leieinntekter. Bevilgningen inntektsføres gjennom året etter prinsipp om motsatt sammenstilling per måned, og er i statsbudsjettet for 2023 på 94,2 mill. kroner. Salgs- og leieinntekter kommer for det meste fra tjenester vi leverer til andre romorganisasjoner basert på leveranser fra norske virksomheter.

I tillegg til driftsbevilgning og andre inntekter forvalter NRS tilskuddsmidler som er langt større enn de inntekter som kommer frem i resultatregnskapet.

NRS rapporterte i halvårsrapporten at prognosen for året var at driften skulle ende med et underskudd på 0,5 mill. og et underskudd på 4,6 på den bevilgningsfinansierte delen. Det endelige resultatet for driften ble et underskudd på 4,6 mill. og for den bevilgningsfinansierte delen et underskudd på 7 mill. Differansen mellom prognosen og det virkelige resultatet er lavere overskudd på oppdragene, og høyere kostander på den bevilgningsfinansierte delen. Kostnadene knytter seg i første rekke til anskaffelsen av System Tools Kit (STK) som er en programvare for frekvenskoordinering (ca. 2 mill.) og konsulentbruk.

Når det gjelder virksomhetskapitalen er denne endret fra 12,0 til 13,3 mill. kroner. Årsaken er at det er benyttet 2,3 mill. til oppskyting av satellitten NorSat TD og det er tilført 3,6 mill. kroner fra årets resultat.

Oslo, 15. mars 2024

Christian Hauglie-Hanssen

Satellittbildet er tatt over Hordaland og viser regionens varierte landskap av fjorder, fjellplatåer og daler. Nederst i midten av bildet finner vi Bergenhalvøya. Foto: JAXA, ESA

Regnskapsprinsipper

NRS er blant de etater som fører sitt regnskap tilpasset ny standard kontoplan og de statlige regnskapsstandardene (SRS). NRS er en nettobudsjettert virksomhet og leverer periodisert virksomhetsregnskap basert på de statlige regnskapsstandardene. Regnskapet er basert på transaksjonsprinsippet, opptjeningsprinsippet, sammenstillingsprinsippet og motsatt sammenstillingsprinsipp, forsiktighetsprinsippet, beste estimat, kongruens og utarbeides for konsistent prinsippanvendelse over tid.

Klassifisering av poster i regnskapet:

Transaksjonsbaserte inntekter

Transaksjoner resultatføres til verdien av vederlaget på transaksjonstidspunktet. Inntekt resultatføres når den er opptjent. Inntektsføring ved salg av varer skjer på leveringstidspunktet hvor overføring av risiko og kontroll er overført til kjøper. Salg av tjenester inntektsføres i takt med utførelsen.

Inntekter fra bevilgninger og inntekt fra tilskudd og overføringer

Inntekt fra bevilgninger og inntekt fra tilskudd og overføringer resultatføres etter prinsippet om motsatt sammenstilling. Dette innebærer at inntekt fra bevilgninger og inntekt fra tilskudd og overføringer resultatføres i takt med at aktivitetene som finansieres av disse inntektene utføres, det vil si i samme periode som kostnadene påløper (motsatt sammenstilling).

Den andelen av inntekt fra bevilgninger og tilsvarende som benyttes til anskaffelse av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler som balanseføres, inntektsføres ikke på anskaffelsestidspunktet, men avsettes i balansen på regnskapslinjen statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler.

I takt med kostnadsføringen av avskrivninger av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler inntektsføres et tilsvarende beløp fra avsetningen statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler. Periodens inntektsføring fra avsetningen resultatføres som inntekt fra bevilgninger. Dette medfører at kostnadsførte avskrivninger inngår i virksomhetens driftskostnader uten å få resultateffekt.

Kostnader

Utgifter som gjelder transaksjonsbaserte inntekter kostnadsføres i samme periode som tilhørende inntekt.

Utgifter som finansieres med inntekt fra bevilgning og inntekt fra tilskudd og overføringer, kostnadsføres i samme periode som aktivitetene er gjennomført og ressursene er forbrukt.

Pensjoner

SRS 25 Ytelser til ansatte legger til grunn en forenklet regnskapsmessig tilnærming til pensjoner. Statlige virksomheter skal ikke balanseføre netto pensjonsforpliktelser for ordninger til Statens pensjonskasse (SPK). Virksomheten resultatfører arbeidsgiverandel av pensjonspremien som pensjonskostnad. Pensjon kostnadsføres som om pensjonsordningen

i SPK var basert på en innskuddsplan. Fra 2022 har SPK lagt om pensjonspremiemodellen for statlige virksomheter. Fra 1. januar 2022 betaler virksomheten en virksomhetsspesifikk hendelsesbasert arbeidsgiverandel som del av pensjonspremien. At premien er virksomhetsspesifikk, betyr at den beregnes ut fra den enkelte virksomhets forhold, ikke for grupper av virksomheter samlet. At den er hendelsesbasert, betyr at den tar hensyn til de faktiske hendelser i medlemsbestanden i virksomheten, slik at premiereserven er ajour i forhold til medlemmets opptjening. Medlemsandelen på to prosent av lønnsgrunnlaget er uendret.

Leieavtaler

Virksomheten har valgt å benytte forenklet metode i SRS 13 om leieavtaler og klassifiserer alle leieavtaler som operasjonelle leieavtaler.

Klassifisering og vurdering av anleggsmidler

Anleggsmidler er varige og betydelige eiendeler som disponeres av virksomheten. Med varige eiendeler menes eiendeler med utnyttbar levetid på tre år eller mer. Med betydelige eiendeler forstås eiendeler med anskaffelseskost på 50 000 kroner eller mer. Anleggsmidler er balanseført til anskaffelseskost fratrukket avskrivninger.

Kontorinventar og datamaskiner (PCer, servere m.m.) med utnyttbar levetid på tre år eller mer er balanseført som egne grupper. Varige driftsmidler nedskrives til virkelig verdi ved endret anvendelse eller utnyttelse, dersom virkelig verdi er lavere enn balanseført verdi. Tilskuddsmidler som benyttes til eiendeler hvor NRS vil stå som eier aktiveres i balansen.

Egenutvikling av programvare

Kjøp av bistand til utvikling av programvare er balanseført. Utgifter vedrørende bruk av egne ansatte knyttet til applikasjonsutviklingsfasen ved utvikling av programvare, er balanseført.

Varekostnader

Kjøp av tjenester som inngår i leveranse til oppdragsgiver føres som varekostnad. Varekostnaden kan sammenstilles mot tilsvarende inntekt.

Klassifisering og vurdering av omløpsmidler og kortsiktig gjeld

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmidler/langsiktig gjeld.

Omløpsmidler vurderes til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på opptakstidspunktet.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene.

Valuta

Pengeposter i utenlandsk valuta er vurdert til kursen ved regnskapsårets slutt. Her er Norges Banks spotkurs per 31.12 lagt til grunn.

NRS har fått unntak fra økonomiregelverkets bestemmelser om bankkonti i fremmed valuta. NRS har derfor opprettet bankkonti i amerikanske dollar og euro. Kontoene brukes til transaksjoner i eksternt finansierte prosjekter hvor både inntekter og/eller kostnader er i valuta. Renteinntekter og rentekostnader overføres NFD. Valutagevinster/tap på ordinære driftskostnader føres på samme konto som hovedstol.

Valutagevinst/tap på varekjøp føres på finansinntekter/finanskostnader. Balansen inneholder poster i fremmed valuta.

Omregning av fordringer og gjeld i utenlandsk valuta

Fordringer og gjeld i utenlandsk valuta er gjennom året ført til salgskurs oppgitt fra Norges Bank på transaksjonsdagen. Slike poster som står i balansen per rapporteringsdato, er omregnet til gjeldende kurs på balansedagen.

Statens kapital

Statens kapital utgjør nettobeløpet av virksomhetens eiendeler og gjeld. Statens kapital består av virksomhetskapskapital, avregninger og utsatt inntektsføring av bevilgning (nettobudsjetterte).

Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler

Avsetningen statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler viser inntekt fra bevilgninger og

tilsvarende som er benyttet til anskaffelse av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler.

Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten

Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten presenteres etter kontantprinsippet.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den direkte modellen tilpasset statlige virksomheter.

Statlige rammebetingelser:**Selvassurandør**

Staten opererer som selvassurandør. De ansatte er sikret av forsikringsordninger i Statens pensjonskasse.

Statens konsernkontoordning

Statens virksomheter omfattes av statens konsernkontoordning. Ordningen innebærer at alle innbetalinger og utbetalinger daglig gjøres opp mot NRS konto i Norges Bank.

Virksomheten tilføres likvider løpende gjennom året i henhold til utbetalingsplan fra overordnet departement og disponerer en egen oppgjørskonto i konsernkontoordningen i Norges Bank. Denne renteberegnes ikke. Nettobudsjetterte virksomheter beholder likviditeten ved årets slutt.

Sammenligningstall

Resultat på rapporteringsdato er sammenlignet med resultat per rapporteringsdato for forrige år. Balansen viser balanse på rapporteringsdato sammenlignet med saldo per rapporteringsdato for forrige år.

Årsregnskap 2023

OPPSTILLING AV BEVILGNINGSRAPPORTERING, 31.12.2023**SAMLET TILDELING I HENHOLD TIL TILDELINGSBREV**

Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Samlet tildeling 2023
922	Romvirksomhet	50	Norsk Romsenter	94 224 000
		70	Kontingent i European Space Agency (ESA)	251 500 000
		71	Internasjonal romvirksomhet	611 750 000
		72	Nasjonale følgemidler (kan overføres)	23 287 000
		73	EUs romprogrammer	877 300 000 ¹⁾
		74	Nasjonal infrastruktur og tekniske aktiviteter (kan overføres)	129 713 000
Sum utgiftsført				1 987 774 000

Beholdninger rapportert i likvidrapport **	Note*	Regnskap 2023
Inngående saldo på oppgjørskonto i Norges Bank	14	162 922 625
Endringer i perioden		132 886 463
Sum utgående saldo oppgjørskonto i Norges Bank		295 809 089

BEHOLDNINGER RAPPORTERT TIL KAPITALREGNSKAPET (31.12)

Konto	Tekst	Note*	2023	2022	Endring
0677.50.00609	Beholdninger på konto(er) i Norges Bank	14	295 809 089	162 922 625	132 886 463

1) Disse blir utbetalt av Utenriksdepartementet (Galileo og Copernicus) * Henvisning til aktuell note i virksomhetsregnskapet

Resultatregnskap

	Note	31.12.2023	31.12.2022
DRIFTSINNTEKTER			
Inntekt fra bevilgninger	1	95 283 068	90 968 605
Inntekt fra tilskudd og overføringer	1	985 348	561 129
Inntekt fra gebyrer	1	0	0
Salgs- og leieinntekter	1	182 465 143	152 352 538
Andre driftsinntekter	1	6 380	0
<i>Sum driftsinntekter</i>		<i>278 739 939</i>	<i>243 882 271</i>
DRIFTSKOSTNADER			
Varekostnader	9	179 784 876	152 797 372
Lønnskostnader	2	65 476 264	61 452 705
Avskrivninger på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	3,4	5 004 281	1 091 265
Nedskrivninger på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	3,4	0	0
Andre driftskostnader	5	33 105 929	26 659 548
<i>Sum driftskostnader</i>		<i>283 371 350</i>	<i>242 000 891</i>
Driftsresultat		-4 631 410	1 881 381
FINANSINNTEKTER OG FINANSKOSTNADER			
Finansinntekter	6	2 087 590	4 820 188
Finanskostnader	6	905 981	248 186
<i>Sum finansinntekter og finanskostnader</i>		<i>1 181 609</i>	<i>4 572 002</i>
Resultat av periodens aktiviteter		-3 449 801	6 453 383
Avregninger og disponeringer			
Avregning bevilgningsfinansiert virksomhet (nettobudsjettert)	7	7 010 842	-3 426 855
Disponering av periodens resultat (til virksomhetskapital)	8	-3 561 041	-3 026 527
<i>Sum avregninger og disponeringer</i>		<i>3 449 801</i>	<i>-6 453 383</i>
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten			
Tilskudd til andre	10	956 918 315	804 995 663
Avregning med statskassen tilskuddsforvaltning		956 918 315	804 995 663
<i>Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten</i>		<i>0</i>	<i>0</i>

Balanse

	Note	31.12.2023	31.12.2022
EIENDELER			
A. ANLEGGSMIDLER			
I Immaterielle eiendeler			
Programvare og lignende rettigheter	3	2 202 929	387 500
Immaterielle eiendeler under utførelse	3	2 241 595	1 426 125
<i>Sum immaterielle eiendeler</i>		<i>4 444 523</i>	<i>1 813 625</i>
II Varige driftsmidler			
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	4	3 265 484	3 379 595
Anlegg under utførelse	4	0	30 888 573
Infrastruktureiendeler	4	28 519 230	0
<i>Sum varige driftsmidler</i>		<i>31 784 713</i>	<i>34 268 167</i>
III Finansielle anleggsmidler			
Andre fordringer		72 596	299 127
<i>Sum finansielle anleggsmidler</i>		<i>72 596</i>	<i>299 127</i>
Sum anleggsmidler		36 301 833	36 380 920
B. OMLØPSMIDLER			
I Beholdning av varer og driftsmateriell			
II Fordringer			
Kundefordringer	11	3 104 952	6 053 626
Opptjente, ikke fakturerte inntekter	12	4 047 899	9 325 105
Andre fordringer	13	12 088 846	8 234 488
<i>Sum fordringer</i>		<i>19 241 697</i>	<i>23 613 219</i>
III Bankinnskudd, kontanter og lignende			
Bankinnskudd	14	308 602 737	212 806 436
<i>Sum bankinnskudd, kontanter og lignende</i>		<i>308 602 737</i>	<i>212 806 436</i>
Sum omløpsmidler		327 844 434	236 419 655
Sum eiendeler drift		364 146 267	272 800 575
Sum eiendeler		364 146 267	272 800 575

Statens kapital og gjeld

	Note	31.12.2023	31.12.2022
C. STATENS KAPITAL			
I Virksomhetskapi tal			
Opptjent virksomhetskapi tal	8	13 257 510	12 028 999
<i>Sum virksomhetskapi tal</i>		13 257 510	12 028 999
II Avregninger			
Avregnet bevilgningsfinansiert virksomhet (nettobudsjetterte)	7	15 276 756	22 287 598
<i>Sum avregninger</i>		15 276 756	22 287 598
III Utsatt inntektsføring av bevilgning (nettobudsjetterte)			
Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler	3,4	36 229 237	36 081 792
Ikke inntektsført bevilgning	15	0	0
<i>Sum utsatt inntektsføring av bevilgning (nettobudsjetterte)</i>		36 229 237	36 081 792
Sum statens kapital		64 763 503	70 398 390
D. GJELD			
I Avsetning for langsiktige forpliktelser			
II Annen lagsiktig gjeld			
III Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		24 877 534	49 474 947
Skyldig skattetrekk		3 121 969	2 708 073
Skyldige offentlige avgifter		3 358 306	-7 576 389
Avsatte feriepenger		5 103 562	5 124 870
Ikke inntektsført tilskudd og overføringer (nettobudsjetterte)	16	75 513	854 047
Mottatt forskuddsbetaling	12	0	0
Annen kortsiktig gjeld	17	48 998 117	15 294 434
<i>Sum kortsiktig gjeld</i>		85 535 001	65 879 983
Sum gjeld		85 535 001	65 879 983
Sum statens kapital og gjeld drift		150 298 504	136 278 373
IV Gjeld vedrørende tilskuddsforvaltning og andre overføringer			
Bevilgning mottatt til tilskuddsforvaltning (nettobudsjetterte)	10	0	0
Gjeld vedrørende tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten	10	213 847 763	136 522 202
<i>Sum gjeld vedrørende tilskuddsforvaltning og andre overføringer</i>		213 847 763	136 522 202
Sum statens kapital og gjeld		364 146 267	272 800 575

Kontantstrømoppstilling etter den direkte metoden for nettobudsjetterte virksomheter

	31.12.2023	31.12.2022
KONTANTSTRØMMER FRA DRIFTSAKTIVITETER		
INNBETALINGER		
innbetalinger av bevilgning	88 419 670	105 396 532
innbetalinger av tilskudd og overføringer	206 815	1 206 214
innbetalinger fra salg av varer og tjenester	190 691 024	148 017 110
andre innbetalinger		
<i>Sum innbetalinger</i>	<i>279 317 509</i>	<i>254 619 856</i>
UTBETALINGER		
utbetalinger for kjøp av varer og tjenester	-204 382 289	-116 824 290
utbetalinger av lønn og sosiale kostnader	-65 083 677	-60 779 441
utbetalinger av skatter og offentlige avgifter	10 934 695	-9 897 617
andre utbetalinger	1 648 239	-35 032 093
<i>Sum utbetalinger</i>	<i>-256 883 032</i>	<i>-222 533 440</i>
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter * (se avstemming)	22 434 476	32 086 415
KONTANTSTRØMMER FRA INVESTERINGSAKTIVITETER		
innbetalinger ved salg av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler	6 380	
utbetalinger ved kjøp av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler	-5 151 725	-12 092 337
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-5 145 345	-12 092 337
KONTANTSTRØMMER KNYTTET TIL OVERFØRINGER		
innbetalinger fra statskassen til tilskudd til andre	1 034 243 876	823 200 000
utbetalinger av tilskudd og overføringer til andre	-956 918 315	-804 995 663
Netto kontantstrøm knyttet til overføringer	77 325 561	18 204 338
Effekt av valutakursendringer på kontanter og kontantekvivalenter	1 181 609	4 572 002
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter	95 796 301	42 770 417
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse	212 806 436	170 036 018
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt	308 602 737	212 806 436
	31.12.2023	31.12.2022

AVSTEMMING

avregning bevilgningsfinansiert virksomhet	-7 010 842	3 426 855
disponering av periodens resultat (til virksomhetskaptal)	1 228 511	3 026 527
bokført verdi avhendede anleggsmidler		0
ordinære avskrivninger	5 004 281	1 091 265
nedskrivning av anleggsmidler		
avsetning utsatte inntekter (tilgang anleggsmidler)	-5 151 725	-12 092 337
endring i statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler	147 444	11 001 072
endring i ikke inntektsført bevilgning	0	0
endring i beholdninger av varer og driftsmateriell	0	0
endring i kundefordringer	2 948 674	-3 852 744
endring i leverandørgjeld	-24 597 414	35 973 082
endring i ikke inntektsført tilskudd og overføringer	-778 534	645 085
effekt av valutakursendringer	-1 181 609	-4 572 002
poster klassifisert som investerings- og finansieringsaktiviteter	5 145 345	12 092 337
poster klassifisert som kontantstrømmer knyttet til overføringer	-77 325 561	-18 204 338
endring i andre tidsavgrensingsposter	124 005 906	3 551 612
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter*	22 434 476	32 086 415

Bildet er tatt med Hubble teleskopet og lysene viser hvor det er samlinger av galakser.
Foto: ESA/Hubble & NASA, RELICS, CC BY 4.0.

NOTE 1 **DRIFTSINTEKTER**

	31.12.2023	31.12.2022
INNTEKT FRA BEVILGNINGER		
Inntekt fra bevilgninger*	95 430 512	101 969 677
- brutto benyttet til investeringer i immaterielle eiendeler og varige driftsmidler	-5 151 725	-12 092 337
+ utsatt inntekt fra avsetning knyttet til investeringer (avskrivninger)	5 004 281	1 091 265
Sum inntekt fra bevilgninger	95 283 068	90 968 605
<i>*Vesentlige tildelinger kan spesifiseres på egne linjer.</i>		
INNTEKT FRA TILSKUDD OG OVERFØRINGER		
Tilskudd fra Norges Forskningsråd	0	0
Tilskudd fra andre statlige virksomheter	947 296	381 896
Tilskudd fra EU	38 052	179 233
Sum inntekt fra tilskudd og overføringer	985 348	561 129
SALGS- OG LEIEINNTEKTER		
Salgsinntekt, avgiftspliktig	0	400 000
Salgsinntekt, avgiftsfri	182 465 143	151 952 538
Sum salgs- og leieinntekter	182 465 143	152 352 538
Andre driftsinntekter		
Gevinst ved avgang av anleggsmidler	0	0
Andre inntekter	6 380	0
Sum andre driftsinntekter	6 380	0
Sum driftsinntekter	278 739 939	243 882 271

* Inntekt fra bevilgning, avvik i fra bevilgning på 94,2 mill gjelder aktivering anlegg dekket fra Post 74

NOTE 2 **LØNNSKOSTNADER**

	31.12.2023	31.12.2022
Lønn	44 568 207	42 772 430
Feriepenger	5 453 701	5 262 139
Arbeidsgiveravgift	8 320 246	7 269 693
Pensjonskostnader*	5 431 841	4 335 383
Lønn balanseført ved egenutvikling av anleggsmidler (-)**	0	0
Sykepenger og andre refusjoner (-)	-1 363 654	-1 169 888
Andre ytelser	3 065 924	2 982 948
Sum lønnskostnader	65 476 264	61 452 705

Antall årsverk 48 49

* Premiesatsen for arbeidsgiverandelen utgjorde i 2023 13,8 prosent (arbeidsgiverandel av pensjonspremien/pensjonsgrunlaget i 2023 rapportert til SPK). For regnskapsåret 2022 utgjorde premiesatsen 14,6 prosent.

NOTE 3 IMMATERIELLE EIENDELER

	Programvare og lignende rettigheter	Immaterielle eiendeler under utførelse	Sum
Anskaffelseskost 01.01.	572 500	1 426 125	1 998 625
Tilgang i året	1 944 594	815 470	2 760 064
Avgang anskaffelseskost i året (-)	0	0	0
Fra immaterielle eiendeler under utførelse til annen gruppe i året	0	0	0
Anskaffelseskost 31.12.	2 517 094	2 241 595	4 758 689
Akkumulerte nedskrivninger 01.01.	0	0	0
Nedskrivninger i året	0	0	0
Akkumulerte avskrivninger 01.01.	185 000	0	185 000
Ordinære avskrivninger i året	129 165	0	129 165
Akkumulerte avskrivninger avgang i året (-)	0	0	0
Balanseført verdi 31.12.2023	2 202 929	2 241 595	4 444 523
Avskrivningssatser (levetider)	5 år / lineært	Ingen avskrivning	
Avhendelse av immaterielle eiendeler i 2023 :			
Salgssum ved avgang anleggsmidler	0	0	0
- Bokført verdi avhendede anleggsmidler	0	0	0
= Regnskapsmessig gevinst/tap	0	0	0

NOTE 4 VARIGE DRIFTSMIDLER

	Driftsløse, inventar, verktøy o.l.	Anlegg under utførelse	Infrastruktur-eiendeler	Sum
Anskaffelseskost 01.01.	8 133 837	30 888 573	32 433 491	71 455 900
Tilgang i året	1 185 149	1 206 512	0	2 391 661
Aktivert anlegg under utførelse			32 095 085	32 095 085
Avgang anskaffelseskost i året (-)	-2 572 913	0	-32 433 491	-35 006 404
Fra anlegg under utførelse til annen gruppe i året	0	-32 095 085	0	-32 095 085
Anskaffelseskost	6 746 073	0	32 095 085	38 841 158
Akkumulerte nedskrivninger 01.01.	0	0	0	0
Nedskrivninger i året	0	0	0	0
Akkumulerte avskrivninger 01.01.	4 754 242	0	32 433 491	37 187 733
Ordinære avskrivninger i året	1 299 261	0	3 575 855	4 875 115
Akkumulerte avskrivninger avgang i året (-)	-2 572 913	0	-32 433 491	-35 006 404
Balanseført verdi 07.12.2023	3 265 484	0	28 519 230	31 784 713
Avskrivningssatser (levetider)	3-15 år lineært	Ingen avskrivning	Virksomhets-spesifikt	
Avhendelse av varige driftsmidler i 2023:				
Salgssum ved avgang anleggsmidler	6 380	0	0	6 380
- Bokført verdi avhendede anleggsmidler	-6 380	0	0	-6 380
= Regnskapsmessig gevinst/tap	0	0	0	0

Aktivering av anlegg: Infrastruktureiendeler er satellitten NORSAT TD

Infrastruktureiendeler: NORSAT 1 var ferdig avskrevet og er tatt ut.

NOTE 5 **ANDRE DRIFTSKOSTNADER**

	31.12.2023	31.12.2022
Husleie	6 206 577	4 653 718
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	13 256	25 632
Andre kostnader til drift av eiendom og lokaler	972 850	2 040 864
Leie maskiner, inventar og lignende	1 092 558	1 154 874
Mindre utstyrsanskaffelser	194 078	301 721
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	50 671	0
Kjøp av konsulenttjenester	10 057 531	9 356 161
Kjøp av andre fremmede tjenester	2 633 071	2 811 901
Reiser og diett	4 464 443	3 884 281
Øvrige driftskostnader	7 420 895	2 430 396
Sum andre driftskostnader	33 105 929	26 659 548

Tilleggsinformasjon om operasjonelle leieavtaler

Gjenværende varighet	Type eiendel					Sum
	Immaterielle eiendeler	Tomter, bygninger og annen fast eiendom	Maskiner og transportmidler	Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	Infrastruktur-eiendeler	
Varighet inntil 1 år						0
Varighet 1-5 år						0
Varighet over 5 år						0
Kostnadsført leiebetaling for perioden	0	0	0	0	0	0

Norsk Romsenter har husleieavtale med varighet i 10 år fra 01.08.2019. Årlig husleiekostnad vil bli kr 6.066.120. Fra 2023 er leie av lager mm flyttet fra: «Andre driftskostnader til drift eiendom og lokaler» til konto: «Husleie».

NOTE 6 **FINANSINTEKTER OG FINANSKOSTNADER**

	31.12.2023	31.12.2022
Finansinntekter		
Renteinntekter	0	1 468
Valutagevinst (agio)	2 087 590	4 818 721
Sum finansinntekter	2 087 590	4 820 188
Finanskostnader		
Rentekostnad	16 567	0
Valutatap (disagio)	889 390	247 811
Annen finanskostnad	24	375
Sum finanskostnader	905 981	248 186

NOTE 7 AVREGNET BEVILGNINGSFINANSIERT VIRKSOMHET (NETTOBUDSJETTERTE VIRKSOMHETER)

	31.12.2023	31.12.2022	Endring
Drift Norsk Romsenter inkl. EU-sekretariatet	15 276 756	22 287 598	7 010 842
Avsatt til 2	0	0	0
Avsatt til 3	0	0	0
Sum avregnet bevilgningsfinansiert virksomhet	15 276 756	22 287 598	7 010 842

Årets korrigeringer direkte mot avregninger (kongruensavvik)

Endring i avregning bevilgningsfinansiert virksomhet i balansen	0
Spesifikasjon av andre korrigeringer direkte mot avregninger	0
Avregning bevilgningsfinansiert virksomhet i resultatregnskapet	0

NOTE 8 OPPTJENT VIRKSOMHETSKAPITAL (NETTOBUDSJETTERTE VIRKSOMHETER)

Opptjent virksomhetskapital 01.01	12 028 999
Benyttet til Oppskyting NORSAT TD	-2 332 530
Overført fra årets resultat	3 561 041
Opptjent virksomhetskapital 31.12.2022	13 257 510

Nettobudsjetterte virksomheter og forvaltningsbedrifter kan opptjene virksomhetskapital.
Nettobudsjetterte virksomheter kan bare opptjene virksomhetskapital fra inntekter fra oppdrag.

NOTE 9 VAREKOSTNADER

	31.12.2023	31.12.2022
Avtaler med ESA	49 627 657	41 576 525
Avtaler med USGS	1 954 847	3 088 886
Avtaler med NOAA	128 202 371	108 131 961
Sum varekostnader	179 784 876	152 797 372

Norsk Romsenter har avtaler med andre romorganisasjoner og selskaper som gir inntekter ført under andre driftsinntekter. Kostnadene tilknyttet disse avtalene er i stor grad innkjøpte tjenester som i henhold til SRS føres som varekostnader. Beløpene over knytter seg i sin helhet til disse aktivitetene.

NOTE 10 TILSKUDDSFORVALTNING OG ANDRE OVERFØRINGER FRA STATEN

	31.12.2023	31.12.2022
Utbetaling av tilskudd til andre	956 918 315	804 995 663
Annet	0	0
Sum tilskudd til andre	956 918 315	804 995 663

Tilskudd til andre

	31.12.2023	31.12.2022
Post 70 – ESA kontingent	253 458 455	222 670 560
Post 71 – ESA int. romvirksomhet	622 713 186	508 576 778
Post 72 – Følgemidler	24 603 393	20 793 223
Post 73 – EUs romprogrammer		0
Post 74 – Nasjonal infrastruktur og tekniske aktiviteter	56 143 280	52 955 101
Sum tilskudd til andre	956 918 315	804 995 663

Spesifisering av endring

	31.12.2023	31.12.2022
IB	136 522 201	118 317 864
Utbetalt fra NFD*	1 034 243 876	823 200 000
Tilskudd utbetalt 2023	-956 918 315	-804 995 663
UB	213 847 763	136 522 201

Tilskudd 2023 *	1 034 243 876	839 700 000
------------------------	----------------------	--------------------

* Differanse mellom bevilgning og utbetaling fra NFD skyldes differanse i utbetalingsplan og innbetaling til NFD på restbeløp 2022

Differanse mellom bevilgning og utbetaltbeløp. Minus innbetalt januar 2023 for 2022

NOTE 11 KUNDEFORDRINGER

	31.12.2023	31.12.2022
Kundefordringer til pålydende	3 104 952	6,053,626
Sum kundefordringer	3 104 952	6,053,626

NOTE 12 OPPTJENTE, IKKE FAKTURERTE INNTEKTER / MOTTATT FORSKUDBETALING

Opptjente, ikke fakturerte inntekter (fordring)		
	31.12.2023	31.12.2022
Solar-B, ESA	2 674 193	9 325 105
NICFI, KLD	964 546	0
FP-CUP	409 159	0
Sum opptjente, ikke fakturerte inntekter	4 047 899	9 325 105

Mottatt forskuddsbetaling (gjeld)		
	07.12.2023	31.12.2022
Aktivitet 1	0	0
Aktivitet 2	0	0
Aktivitet 3	0	0
Sum mottatt forskuddsbetaling	0	0

NOTE 13 ANDRE KORTSIKTIGE FORDRINGER

	31.12.2023	31.12.2022
Forskuddsbetalt lønn	0	0
Reiseforskudd	6 500	38 981
Personallån	0	0
Andre fordringer på ansatte	0	0
Forskuddsbetalte leie	1 662 544	0
Andre forskuddsbetalte kostnader	337 273	1 769 422
Andre fordringer	10 082 529	6 426,085
Sum andre kortsiktige fordringer	12 088 846	8 234 488

* Utestående nyttelast NORSAT 4 mot FFI.

NOTE 14 BANKINNSKUD, KONTANTER OG LIGNENDE

	31.12.2023	31.12.2022
Innskudd statens konsernkonto (nettobudsjetterte virksomheter)	295 809 089	162 922 625
Øvrige bankkontoer	12 793 649	49 883 811
Kontantbeholdninger	0	0
Sum bankinnskudd, kontanter og lignende	308 602 737	212 806 436

Økning i beholdning skyldes i stor grad AOS og innbetaling fra Forsvaret som skal benyttes i 2024

	31.12.2023		31.12.2022	
	NOK	Valuta	NOK	Valuta
Valutakonto USD	1 915 552	73 929	40 492 136	4 115 138
Valutakonto EUR	10 878 097	22 446	9 391 675	976
Sum øvrige bankkontoer	12 793 649		49 883 811	

NOTE 15 IKKE INNTEKTSFØRT BEVILGNING (NETTOBUDSJETTERTE VIRKSOMHETER)

	31.12.2023	31.12.2022	Endring
<i>Ikke inntektsført bevilgning fra fagdepartementet (gjeld)</i>			
Drift	0	0	0
Sum ikke inntektsført bevilgning	0	0	0

NOTE 16 IKKE INNTEKTSFØRT TILSKUDD OG OVERFØRINGER (NETTOBUDSJETTERTE VIRKSOMHETER)

	31.12.2023	31.12.2022	Endring
<i>Ikke inntektsførte tilskudd og overføringer (gjeld)</i>			
COSMOS4H	75 513	145 552	70 039
FP-CUP, EU	0	1 774 722	1 774 722
Sum ikke inntektsførte tilskudd og overføringer (gjeld)	75 513	1 920 274	1 844 761
<i>Opptjente, ikke mottatte tilskudd og overføringer (fordringer)</i>			
Klima- og miljødepartementet, avtale 2022	0	-1 066 227	-1 066 227
Sum opptjente, ikke mottatte tilskudd og overføringer (fordringer)	0	-1 066 227	-1 066 227
Sum ikke inntektsført tilskudd og overføringer	75 513	854 047	778 534

NOTE 17 ANNEN KORTSIKTIG GJELD

	31.12.2023	31.12.2022
Skyldig lønn	0	-3
Annen gjeld til ansatte	3 067 977	2 810 216
Påløpte kostnader*	929 553	12 484 222
Annen kortsiktig gjeld**	5 000 588	0
Sum annen kortsiktig gjeld	48 998 117	15 294 434

* ASP, avtale om samarbeid

NOTE 18 ANSVAR VEDRØRENDE FIBERFORBINDELSE MELLOM SVALBARD OG FASTLANDET

Norsk Romsenter og Space Norway AS (tidligere Norsk Romsenter Eiendom AS) etablerte i 2003 fiberoptisk forbindelse mellom Svalbard og fastlandet. Dette ble gjort for å sikre at Svalbard Satellittstasjon skulle ha konkurransedyktig telekommunikasjon slik at de store satellitteierne i verden fortsatt ville velge Svalbard som sitt foretrukne sted for å kommandere, og ta ned data fra, satellitter i polare baner.

Prosjektet ble finansiert gjennom en avtale mellom Norsk Romsenter på norsk side og den amerikanske værvarslings-tjenesten NOAA og romorganisasjonen NASA på amerikansk side. I avtalen forpliktet Norsk Romsenter seg til å levere telekommunikasjonstjenester til disse to organisasjonene i 25 år fra ferdigstillelse.

Som et ledd i denne etableringen inngikk Norsk Romsenter i 2003 en avtale med Space Norway AS slik at de ble tilført likvide midler til å få gjennomført de nødvendige investeringer for å kunne levere tjenesten.

Det er Norsk Romsenter som har avtalen med NASA og NOAA om å levere tjenester til disse organisasjonene og dermed den forpliktelsen dette medfører. Norsk Romsenter har en tilsvarende fordring på Space Norway AS som eier fiberforbindelsen og produserer tjenesten.

Forpliktelsen løper til februar 2030.

Bildet av Vestlandet er tatt av Envisat,
en av ESAs tidligere miljøsatellitter.
Foto: ESA

Norsk Romsenter
Norwegian Space Agency

Norsk Romsenter,
Drammensveien 165, 0277 Oslo
22 51 18 00 - spaceagency@spaceagency.no
www.romsenter.no

Rapportnummer: NRS-Rapport (2024)1
ISBN-nummer: 82-7542-113-6